

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 17. Rok: 2024 Číslo: 16.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Iba láska vie naplniť život (z myšlienok pápeža Františka)

Evanjelium o rozmnožení chlebov a rýb pozýva zástupy, ktoré hľadajú Krista, aby sa zamysleli nad tým, čo sa stalo, aby pochopili jeho význam. Naučme sa rozpoznať zázraky Božej milosti a tešme sa z nich.

Spoločne jedli podelený pokrm a mohli vidieť, ako sa všetci nasýtili do sýtosti, hoci s malými prostriedkami, no vďaka štedrosti a odvahe chlapca, ktorý dal k dispozícii ostatným to, čo mal. Znamenie bolo jasné: ak každý dá druhým to, čo má, s Božou pomocou aj s málom môže mať každý niečo. Nezabúdajte na to.

Oni to nepochopili: Ježiša si pomýlili s akýmsi kúzelníkom a vrátili sa ho

hľadať v nádeji, že zázrak zopakuje, akoby to bola mágia.

Boli protagonistami skúsenosti pre ich cestu, ale nepochopili jej význam: ich pozornosť sa sústredila len na chleby a ryby, na hmotný pokrm, ktorý sa hneď minul.

Neuvedomili si, že to bol len nástroj, prostredníctvom ktorého im Otec, kým nasýtil ich hlad, zjavil niečo oveľa dôležitejšie. Čo im zjavil Otec?

Cestu života, ktorá trvá večne a chuť chleba, ktorá nasycuje nad mieru. Skrátka, pravým chlebom bol a je Ježiš, jeho milovaný Syn, ktorý sa stal človekom, ktorý prišiel zdieľať našu chudobu, aby nás cez ňu priviedol

k radosti z plného spoločenstva s Bohom a s našimi bratmi a sestrami.

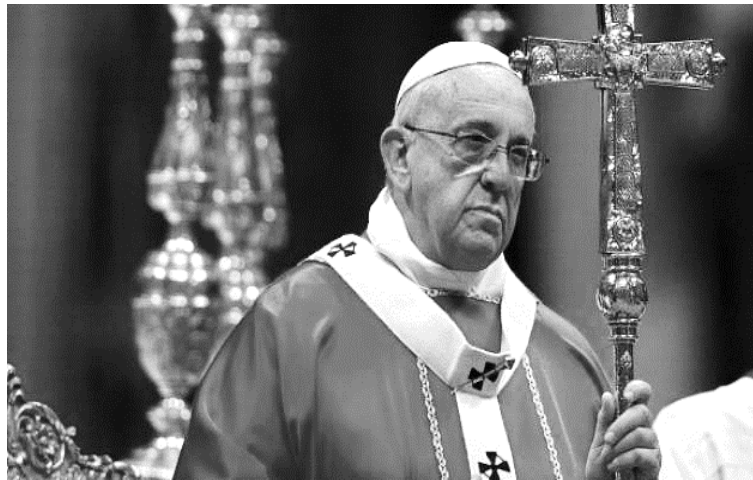
Materiálne veci nenapĺňajú život, pomáhajú nám napredovať a sú dôležité, ale nenapĺňajú život: to dokáže len láska. A aby sa tak stalo, treba sa vydať cestou lásky, ktorá si nič nenecháva pre seba, ale so všetkým sa delí. Láska sa delí so všetkým.

Nedeje sa to aj v našich rodinách?

Môžeme to vidieť.

Pomyslime na tých rodičov, ktorí sa celý život namáhajú, aby

dobře vchovali svoje deti a zanechali im niečo do budúcnosti. Aké je to krásne, keď je toto posolstvo pochopené a deti sú vďačné a na oplátku sa stávajú solidárnymi voči sebe ako bratia! A na druhej strane, je skutočne smutné, keď sa o dedičstvo hádajú. Videl som veľa prípadov, je to smutné, bojujú proti sebe

a možno sa už celé roky spolu nerozprávajú kvôli peniazom! Posolstvom otca a matky, ich najcennejším dedičstvom, nie sú peniaze, je to láska. Láska, s ktorou dávajú svojim deťom všetko to, čo majú, tak ako to robí Boh s nami, a tak nás učia milovať.

Pýtajme sa teda sami seba:

Aký je môj vzťah

k materiálnym

veciam? Som

ich otrokom,

alebo ich

používam

slobodne, ako nástroj na dávanie a prijímanie lásky? Dokážem povedať „ďakujem“, poďakovať Bohu a svojim bratom a sestram za prijaté dary a viem sa o ne podeliť s inými?

Panna Mária, ktorá dala Ježišovi celý svoj život, nech nás naučí, aby sme urobili z každej veci nástroj lásky.

„Posolstvom otca a mamy, ich najcennejším dedičstvom, nie sú peniaze, je to láska. Láska, s ktorou dávajú svojim deťom všetko, čo majú, presne tak, ako to robí Boh voči nám, a tak nás učia milovať.“

(pápež František)

Prestol

(miesto na slávenie liturgie)

Oltár bol často označovaný názvom „stôl Pánov“. Dnes sa používa označenie ako oltár, prestol alebo trápeza. Pôvodne ako oltár slúžila obyčajná drevená doska, položená na pilieroch. Tento typ oltára je možné vidieť v konštantinopólskych bazilikách.

V niektorých východných cirkvách sa používa dodnes. Od 4. storočia bolo pravidlom vyrábať oltáre z kamena. Na východe sa väčšinou zachovával úzus kamennej dosky, pričom podstavec mohol byť aj z iného materiálu ozdobený zlatými alebo striebornými predmetmi. Ozdoba prestolov častokrát súvisela s obdobiami prenasledovania kresťanov. Ak bolo pokojnejšie obdobie, aj prestoly boli krajšie. Neskôr sa pristupovalo k veľkolepejšej výzdobe. Na oltár sa okrem posvätných nádob a kníh evanjelií nemohlo nič dávať. Toto pravidlo sa na Východe poväčšine zachováva dodnes. Výzdoba oltára by mala spočívať v pozlátených alebo postriebrených

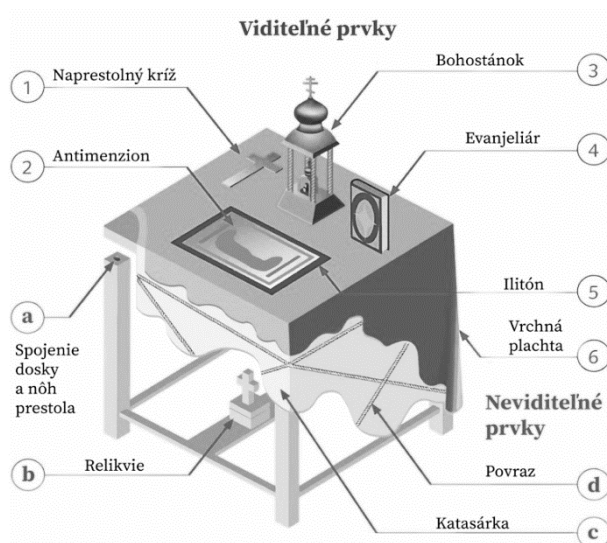
ornamentoch, môžu sa tiež používať aj drahé kamene, respektíve vzácne látky, ktoré pokrývajú celý prestol.

Na prestol sa kladie prve plátno, ktoré sa nazýva katasárka, ktorá symbolizuje pohrebný rubáš alebo plátno, do ktorého

bolo ovinuté Spasiteľovo telo po ukrižovaní. Toto plátno je pripevnené povrazom, ktoré je pod oltárom prekrížené a omotané okolo stĺpov. Na toto plátno sa kladie vrchná plachta, ktorá to všetko zakrýva. Pod túto plachtu sa kladie antimenzión. Na vrchnej

plachte sa rozprestiera malé štvorcové plátno, ktoré sa nazýva ilitón, na ktoré sa prinášajú dary.

Na oltári je vždy položený evanjeliár a vedľa neho ručný kríž, ktorým biskup žehná veriacich počas bohoslužieb. Na zadnej strane oltára sa nachádza kivot alebo bohostánok, v ktorom sa uchováva Eucharistia. Bohostánok by mal byť umiestnený medzi svietnikmi, ktorých má byť šesť. Niekde sa na oltár alebo zaňho stavia sedemramenný svietnik.

Liturgický program

Liturgický program po 13. nedeli po Päťdesiatnici

od 19.08. do 25.08. 2024

Pondelok 19.08.	Sv. muč. Andrej Stratopedarcha a spoločníci	06:30 sv. lit. (csl.) † Anna 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Helena 2. † Ondrej, Anna, Michal, Anna...
Utorok 20.08.	Sv. prorok Samuel	06:30 sv. lit. (csl.) * Marián s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) † z rod. Košťovej, Blišákovej
Streda 21.08.	Sv. apoštol Tadeáš	06:30 sv. lit. (csl.) † Vasil' 18:00 sv. lit. (slov.) † Štefan, Anna, Mikuláš...
Štvrtok 22.08.	Sv. mučeník Agatonik a spol.	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária (panychída)
Piatok 23.08.	Sv. mučeník Lupus zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * Mariana, Dušan 18:00 sv. lit. (slov.) † Peter
Sobota 24.08.	Sv. hieromučeník Eutychés	07:00 sv. lit. (csl.) † Jozef, Juraj 18:00 sv. lit. (slov.) * Matúš
Nedeľa 25.08.	14. nedeľa po Päťdesiatnici Bl. hieromučeník Metod, michalovský protoigumen hl. 5	08:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 10:00 sv. lit. (slov.) * Dušan, Zuzana, Dušan, Nina 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Ivana, Pavol, Anna

Liturgický program

Liturgický program po 14. nedeli po Päťdesiatnici
od 26.08. do 01.09. 2024

Pondelok 26.08.	Sv. muž. Adrián a Natália	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Jozef</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Štefan, Mária 2. † Ivan (panychída)
Utorok 27.08.	Prep. otec Pimen	06:30 sv. lit. (csl.) 1. † Anna, Juraj 2. † Andrej, Anna, Jozef, Peter 18:00 sv. lit. (slov.) * Anna s rod.
Streda 28.08.	Sv. apoštol Tadeáš	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Ivona</i> 17:00 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Irena, Miroslav 2. † Margita
Štvrtok 29.08.	Sťatie hlavy proroka, predchodcu a krstiteľa Jána zdržanlivosť od mäsa mirovanie	07:30 sv. lit. (csl.) * za farnosť 09:00 sv. lit. (slov.) * rod. Lajtarová 18:00 sv. lit. (slov.) * Michal
Piatok 30.08.	Sv. Alexander, sv. Ján a sv. Pavol Nový, konštantín. patriarchovia zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * Adam 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ladislav 2. † Štefan, Mária
Sobota 31.08.	Uloženie pásu presvätej Bohorodičky	07:00 sv. lit. (csl.) <i>† Andrej, Štefan, Mária</i> 18:00 sv. lit. (slov.) * Peter, Radovan
Nedeľa 01.08.	15. nedeľa po Päťdesiatnici Začiatok indiktu, t. j. nového cirkevného roka	08:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 10:00 sv. lit. (slov.) * o. Peter s rod. 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Anna s rod.

Liturgický program

Liturgický program po 15. nedeli po Päťdesiatnici
od 02.09. do 08.09. 2024

Pondelok 02.09.	Sv. muč. Mamant	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Mária, Vasil', Vasil'...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Mária</i>
Utorok 03.09.	Sv. hieromučenik Antim, nikomédijský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Martin s rod.</i> 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Anna</i>
Streda 04.09.	Sv. prorok Mojžiš, ktorý videl Boha	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Vasil', Igor</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Jana</i> 2. † <i>Mária, Mária, Ján</i>
Štvrtok 05.09.	Sv. prorok Zachariáš, otec úctyhodného Jána Predchodcu	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Jozef, Anna (panychída)</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Ján, Irena</i>
Piatok 06.09.	Sv. muč. Eudoxios a spol. zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>SSR a NSI</i> 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>SSR a NSI</i>
Sobota 07.09.	Sv. muč. Sózont	07:00 sv. lit. (csl.) † <i>z ružencového spoločenstva</i> 17:00 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Ján, Martin s rod.</i>
Nedeľa 08.09.	16. nedeľa po Päťdesiatnici Narodenie Presvätej Bohorodičky hl. 7 mirovanie	08:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i> 10:00 sv. lit. (slov.) * <i>Mária</i> 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Magdaléna</i>

Sťatie hlavy úctyhodného a slávneho proroka, predchodcu a krstiteľa Jána

(Liturgický kalendár – 29.august)

Syn židovského kňaza Zachariáša a Alžbety bol už v materskom lone naplnený Svätým Duchom. Ako veľký askéta bol predurčený pripraviť ľud na príchod Božieho kráľovstva. Jeho domovom bolo mesto Enkarim v hornatom judejskom kraji, 7,5 kilometra západne od Jeruzalema. V 15. roku vlády Tibéria, okolo roku 28, nasledoval Božie volanie a začal hlásať krst na odpustenie hriechov a príchod Božieho kráľovstva. Ako miesta

pôsobenia sa uvádzajú: púšť v okolí Jordánu, Betánia a Ainon pri Salime. Jánovo účinkovanie sprevádzajú zástupy ľudí; zhromaždil okolo seba skupinu učeníkov, ktorých učil pôstu a modlitbe. Pri krste Ježiša Ján dostal uistenie o jeho mesiášskom poslaní. Ježiš ho nazval viac ako prorokom, poslom oznamujúcim príchod Boha, znovu prichádzajúcim Eliášom. Pôsobenie Jána končí po zatknutí Herodesom Antipasom.

Synoptici vidia príčinu zatknutia v tom, že Ján kritizoval Herodesa a jeho cudzoložný vzťah s Herodiadou, aj ďalšie jeho zlé rozhodnutia i vlastnosti. Antipas sa obával, že veľké zástupy Jánových prívržencov by mohli spôsobiť vzburu. Ján počas svojho uväznenia v pevnosti Macheirus východne od Mŕtveho mora, poslal za Ježišom dvoch učeníkov s otázkou, či je naozaj Mesiášom. Napokon dal Antipas Jána na podnet Herodiady počas oslavy svojich narodenín sťať.

Jánovu hlavu daroval Herodiadinej dcére Salome, ako si to dievča želalo. V čase svojej popravy Ján nemal ešte ani 40 rokov. Jeho učeníci ho pochovali, podľa nehodnovernej tradície zo 4. storočia, v samárijskej Sebaste. História dnešného sviatku siaha do 5. storočia. Je dňom, keď v Samárii vysvätili chrám svätého Jána.

Dnešný sviatok sťatia hlavy Jána Krstiteľa sa vo východných cirkvách spája s prísnyim pôstom.

Víno

(príbeh pre potešenie duše)

Hradný pán chystal slávnosť, na ktorú pozval všetkých obyvateľov podhradia. Hoci mal plné pivnice vína, bál sa, že neuhasí veľký smäd všetkých pozvaných. A tak ich požiadal o pomoc. *„Do stredu nádvorja umiestnime veľký sud. Každý nech prinesie tolko vína, koľko môže, a vyleje ho do suda. Odtiaľ sa bude nabrať, a tak bude dosť pre všetkých.“*

Jeden dedinčan si zaobstaral krčah, naplnil ho vodou a vybral sa na hrad.

Myslel si: *„Krčah vody sa v tom sude vína ľahko stratí. Nik si to ani neušime.“*

Keď prišiel na slávnosť, vliat svoj krčah do suda a sadol si za stôl.

Keď sa začalo naberať víno, namiesto vína tiekla zo suda voda. Všetci totiž zmýšľali rovnako. A každý priniesol namiesto vína vodu.

Keď nie sme spokojní so svetom, je to preto, že mnoho ľudí prináša vodu. A trpí tým celé stvorenie.

Sochár

V jednej polynézskej dedinke žili dvaja muži, ktorí sa stále hádali. Stačila najmenšia zámienka a hneď bol oheň na streche. Život sa pre nich stal neznesiteľným. Ale stal sa takým aj pre celú dedinu. Až raz starší muži jednému z nich povedali: *„Po toľkých pokusoch bude jediným riešením, keď sa pôjdeš pozrieť na Boha.“* „Dobre, ale kam?“ *„Je to veľmi jednoduché. Stačí vystúpiť na tamten vrch, a tam uvidíš boha.“*

Muž bez váhania odišiel v ústrety Bohu. Po niekoľkých dňoch namáhavého stúpania vystúpil na vrchol. Boh ho tam čakal. Darmo si pretieral oči. Nebolo nijakej pochybnosti: Boh mal tvár jeho hádavého a protivného suseda. Nik nevie, čo mu Boh povedal, ale keď sa vrátil, určite to už nebol on. No i napriek jeho

úslužnosti a dobrej vôli zmieriť sa so susedom, bolo všetko ako predtým, lebo sused si stále vymýšľal nové zámienky na hádky. Starší si povedali: *„Bude dobre, keď sa aj on pôjde pozrieť na Boha.“* I napriek jeho spupnosti sa im ho podarilo presvedčiť. Aj on sa vybral na vysoký vrch. A tam hore aj on zistil, že Boh má tvár jeho suseda. Odvtedy sa všetko zmenilo a v dedine zavládol pokoj.

„Neurobíš si nijakú modlu!“ opakuje sa stále v Biblii, odvtedy čo Boh dal na vrchu Sinaj ľuďom Desatoro. Preto židovský národ nepripúšťal nijaké zobrazenie Boha. Bolo by to modlárstvo. Okrem jednej výnimky – a tou je človek. Lebo človek je stvorený na Boží obraz. Preto: *„Keď chceš vidieť Boha, pozri sa na svojho brata.“*